जि.प्र.का. सप्तरी द.नं. ११/०४८/०४९

राजविराज दैनिक

स.जि.हु.का.द.नं. ५/०६४/०६५

वर्ष ३५ अंक १२५ २०८२ साल मंसिर २९ गते सोमबार (15 Dec 2025 Monday) मूल्य रु. ५/-

लागु औषधको दुर्व्यसनबाट टाढा रहौं

लागूऔषध सेवनले मानिसको शारीरिक र मानसिक स्वास्थ्य बिग्रन्छ, धन सम्पतिको वर्वाद गर्दछ, यसको प्रयोगबाट आफू, परिवार, समाज र राष्ट्रलाई नै अपुरणिय क्षति पुग्ने हुँदा यस्ता पदार्थदेखी टाढा रहौं ।

Log in : rajbirajdainik.com.np

यस अंक भित्र : २ पृष्ठमा : एनपिएल क्रिकेट : महत्वपूर्ण... ३ पृष्ठमा : निर्वाचनको देशव्यापी माहोल ... ३ पृष्ठमा सुडानमा शान्ति ...

पानीमा डुबेर ३ सय ६२ बालबालिकाले ज्यान गुमाए

दैनिक समाचारदाता
राजविराज, २८ मंसिर ।

मधेश प्रदेशको विभिन्न स्थानका पानीजन्य स्थलमा डुबेर ३ सय ६२ बालबालिकाले ज्यान गुमाएको एक तथ्याङ्ले देखाएको छ ।

राष्ट्रिय मानव अधिकार आयोग मधेश प्रदेश कार्यालय जनकपुरले सार्वजनिक गरेको तथ्याङ्का अनुसार मधेशका ८ वटै जिल्लामा चार बर्षको अवधिमा पोखरी, नदी, नाला र खाडलमा डुबेर ३ सय ६२ बालबालिकाले ज्यान गुमाएको छ ।

सार्वजनिक गरिएको तथ्याङ्का अनुसार सवैभन्दा बढी धनुषामा ६८ जना बालबालिकाको डुबेर ज्यान गएको छ । त्यसपछी सप्तरीमा ६२, रौतहटमा ५९, सिरहामा ५६, महोत्तरीमा ४८, सर्लाहीमा ३४, पर्सामा २२ र बारामा १३ जना बालबालिको डुबेर ज्यान गएको छ ।

त्यस्तै सोही तथ्याङ्ले मधेश प्रदेशमा चार वर्षकै अवधीमा ८ सय २३ जनाले डुबेर ज्यान गुमाएका छन् । सबैभन्दा बढी धनुषामा १ सय ८७ जनाको डुबेर मृत्यु भएको छ । जसमा १ सय १२ जना वयस्क, ६८ जना बालबालिका र ७ जना वृद्ध छन् ।

यस्तै सप्तरीमा डुबेर १ सय ३ जनाको मृत्यु भएको छ । त्यसमा बालबालिका ६२, वयस्क ३५ र ६ जना वृद्ध रहेका छन् । यसै अवधिमा रौतहटमा ९० जनाले ज्यान गुमाएकोमा ५९ जना बालबालिका र ३१ जना वयस्क छन् ।

सिरहामा डुबेर ७८ जनाको मृत्यु भएको छ । जसमा ५६ जना बालबालिका, १७ जना वयस्क तथा ५ जना बृद्ध रहेका छन् । महोत्तरीमा ७७ जनाले ज्यान गुमाएका छन् । जसमा ४८ बालबालिका, ११ जना वयस्क तथा १८ जना वृद्ध छन् । सर्लाहीमा ६६ जनाले ज्यान गुमाएका छन् । जसमा ३४ बालबालिका र ३२ वयस्क छन् । पर्सामा ४२ जनाको ज्यान गएको छ । जसमा २२ बालबालिका, १७ वयस्क तथा ३ जना वृद्ध छन् । बारामा १३ जना बालबालिकाको डुबेर मृत्यु भएको छ ।

राष्ट्रिय मानव अधिकार आयोग मधेश प्रदेश जनकपुर कार्यालयका प्रमुख बुद्धनारायण सहनीले दिनुभएको जानकारी अनुसार आर्थिक बर्ष २०७८/७९ मा १ सय ५७, २०७९/८० मा १ सय ६७,

बाँकी तीन पृष्ठमा

मिलको फित्तामा अल्झिएर वृद्धको मृत्यु

दैनिक समाचारदाता
राजविराज, २८ मंसिर ।

धान कुट्ने मिलको फित्तामा अल्झिएर एक जना वृद्धको मृत्यु भएको छ ।

सप्तरीको डाक्नेश्वरी नगरपालिका वडा नं. ८ स्थित गम्हरीया प्रवाहा घर भएका ८० बर्षीय बिन्देश्वर यादवको शनिबार साँझ मिलको फित्तामा अल्झिएर मृत्यु भएको हो ।

आफ्नै धान कुट्ने मिलको फित्तामा यादवले लगाएको धोती अल्फिन गई गम्भिर घाईते भएपछि उनलाई उपचारका लागि गजेन्द्र नारायण सिंह अस्पताल राजविराज ल्याईएको थियो ।

अस्पतालमा चिकित्सकले उहाँलाई मृत घोषणा गरेको जिल्ला प्रहरी कार्यालय सप्तरीका प्रहरी नायव उपरीक्षक डम्बर बहादुर पुरीले जानकारी दिए ।

अनसनप्रति ऐक्यबद्धता जनाउनेहरुको संख्या बढ्दै

दैनिक समाचारदाता
राजविराज, २८ मंसिर ।

आन्तरिक राजश्व कार्यालय स्थापनाको माग गर्दै राजविराजमा जारि रिले अनसनमा ऐक्यबद्धता जनाउनेदेखी लिएर सोही अनसनमा बस्नेहरुको क्रम बढ्दो गएको छ ।

जनयुद्धकालामा राजविराजबाट सिरहाको लहान सारिएको आन्तरिक राजश्व कार्यालय पुन: राजविराजमै स्थापना गर्नु पर्ने माग राख्दै गठित संघर्ष समितिको संयोजनमा शुक्रबारदेखी रिले अनसन सुरु भएको हो ।

रिले अनसनको तेश्रो दिन आइतबार ऐक्यवद्धता जनाउँदै बस्नेहरुमा उद्योगी व्यवसायी, राजनीतिक दल, विभिन्न संघ संस्थाका प्रतिनिधि, पालिका प्रमुखका साथै मधेश प्रदेशका बहालबाला मन्त्रीदेखि राजनीतिक दलका अध्यक्ष तथा विघटित प्रतिनिधिसभाका सदस्यसम्म छन् ।

यसैक्रममा आइतबारको रिले अनसनमा विघटित प्रतिनिधिसभाको सदस्य रञ्जु ठाकुर, पूर्वमन्त्री उमेशप्रसाद यादव तथा संविधानसभा सदस्य रञ्जित कर्ण पनि सहभागि भएका छन् । यस्तै मविव क्याम्पस राजविराजका सभापति रन्जित कुमार यादवसँगै स्ववियुका अन्य पदाधिकारीहरु समेत ऐक्यबद्धता जनाउँदै अनसन बसेका छन् ।

अघिल्लो दिन शनिबार उक्त मागको समर्थनमा मधेश प्रदेशका अर्थमन्त्री महेश प्रसाद यादव रिले अनसनमा बसेका थिए । राष्ट्रिय मुक्ति पार्टीका अध्यक्ष राजेन्द्र महतोले अनसनप्रति ऐक्यबद्धता जनाउँदै शुक्रबार केहीबेर अनसन समेत बसेका थिए ।

गत मंसिर १७ गते सरकारले देशभरीका सम्पुर्ण करदाता सेवा कार्यालय खारेज गरेको निर्णय विरुद्ध सप्तरीबासी बुद्धिजिवी राजनीति दल, पत्रकार, जेनजी युवा, विभिन्न संघ संस्था, बैंक तथा वितिय संस्था, व्यापारी, उद्योगी लगायत आन्दोलित भएका छन् ।

यसअघि संघर्ष समितिले पहिलो चरणको आन्दोलनमा दुई दिन जिल्ला प्रशासन कार्यालय सप्तरी अगाडी धर्ना तथा एक दिन पालिका र जिल्लाका कार्यालयहरु बन्दको घोषणा गरेको थियो । त्यसअघि उद्योग बाणिज्य संघको नेतृत्वमा भएको आन्दोलनमा विभिन्न कार्यक्रमसहित १० हजार हस्ताक्षर संकलन गरि जिल्ला प्रशासन कार्यालयमार्फत संघीय सरकारको अर्थ मन्त्रालयलाई बुझाएका थिए ।

जनयुद्ध कालमा आन्तरिक राजश्व कार्यालय राजविराजबाट सिरहाको लहानमा सारिएको थियो । लामो सम्वादपछी बि.स. २०७५ साल भदौं १६ गते तत्कालिन अर्थमन्त्री युवराज खतिवडाले राजविराज वडा नं. ६ सिरहा रोडस्थित करदाता सेवा कार्यालय उद्घाटन गरेका थिए । त्यसपछी उक्त कार्यालय राजविराज वडा नं. ७ स्थित आफ्नै भवनमा सरेको थियो । तर भदौं २५ गते जेनजी आन्दोलनका क्रममा कार्यालयमा आगजनी भएपछी कार्यालय क्षतिग्रस्त हुँदा हाल नजिकैको भाडाको भवनमा संचालन हुँदै आएको छ ।

सप्तरीमा ७२ हजार भन्दा बढी करदाता रहेका छन् । यस कार्यालयले गत आ.व. २०८१/०८२ मा कार्यालयले ८७ करोड २७ लाख रुपैयाँ राजस्व संकलन गरेको थियो ।

यसैबीच मधेश प्रदेशका मुख्यमन्त्री कृष्णा यादव र अर्थमन्त्री महेश प्रसाद यादवले संघीय सरकारका अर्थमन्त्री रामेश्वर खनालसंग भेट गरी आन्तरिक राजस्व कार्यालय स्थापनाका लागि पहल थालेका छन् ।

मधेश प्रदेशका नवनियुक्त

बाँकी दुई पृष्ठमा

तपाई पढाइमा राम्रो हुनुहुन्छ ।
free मा विदेश पढ्न जानुस,

विदेशमा शिक्षा / रोजगार को
A TO Z परामर्श/ सहायक
Contact- Helphome A to z consultancy
(govt registered)
Ph- 9816728935
(we are not Employment agency)

मात्र एक शुल्कमा

अदालतको संपूर्ण पेसी/ कारवाही
संपर्क - ९८१६७२८९३५

एनपिएल क्रिकेट : महत्वपूर्ण प्रतियोगिताका रुपमा स्थापित

राजु सिलवाल
काठमाडौं, २८ मङ्सिर (रासस)।

एनपिएल क्रिकेटको दोस्रो संस्करणको समापनसँगै यसले नेपाली फ्रेन्चाइज क्रिकेटलाई मुलुककै महत्वपूर्ण प्रतियोगिताका रुपमा स्थापित गरेको छ। नेपाल क्रिकेट सङ्घ क्यानद्वारा आयोजित करिब एक महिना लामो प्रतिस्पर्धाले नेपाली क्रिकेट मनोरञ्जनको माध्यम मात्र नभई व्यावसायिकतातर्फ उन्मुख भएको सन्देश दिन सफल भएको छ।

मुलुकमा राजनीतिक परिवर्तनपछि अन्योलपूर्ण अवस्थामा पनि बिना कुनै व्यवधान सफलतापूर्वक प्रतियोगिता सम्पन्न हुनु उल्लेखनीय उपलब्धि मान्न सकिन्छ। सरकारको प्राथमिकतामा रहेर वर्षामा पनि निरन्तर निर्माण कार्य जारी राख्दै फ्लडलाइट जडान गरी पहिलोपटक रातिको समयमा खेल सञ्चालन गर्नु, दशौं हजार दर्शकहरुलाई बस्ने सिटको व्यवस्था हुनु एनपिएल सफलताका उदाहरण हुन्।

यस्तै, निजी क्षेत्रले करोडौं रुपैयाँ लगानी गर्दै अन्तरराष्ट्रिय ख्यातिप्राप्त खेलाडीलाई आ-आफ्ना टिममा समावेश गरेकाले नै नेपाल तथा विश्वकै क्रिकेटप्रेमीले रोमाञ्चकारी प्रतिस्पर्धाबाट लाभान्वित हुने अवसर पाएका छन्। प्रत्यक्ष रुपमै लाखौं दर्शकको आकर्षण देखिएपछि भर्खरै निर्माण तथा मर्मतसम्भार गरिएको कीर्तिपुर रङ्गशाला नै अब सानो भएको महसुस गराउन सफल एनपिएलले अब दीर्घकालीन रुपमा नेपाली खेलकुदकै ठूलो ब्राण्डका रुपमा स्थापित हुने स्पष्ट सङ्केत गरेको छ।

एकपक्षीय फाइनल

गत वर्ष एनपिएल क्रिकेटको पहिलो संस्करणका बेला लुम्बिनी टिम सहभागी टिमहरुमध्ये सबैभन्दा पुछारमा पुगेपछि कप्तान रोहित पौडेलको आलोचना हुँदै आइरहेको थियो। कतिपयले उनलाई राष्ट्रिय टिमको कप्तानको जिम्मेवारीबाटसमेत हटाउनुपर्नेजस्ता आवाज उठाउने गरेका थिए तर एनपिएल क्रिकेटको दोस्रो प्रतियोगितामा उनले प्रतियोगिताकै सर्वोत्कृष्ट खेलाडी बनेर मोटरकार, मोटरसाइकल पाउनुका साथै विजेता ट्रफी उचालेर सशक्त कप्तानका रुपमा इतिहास रच्न सफलता प्राप्त गरेका छन्। शनिबार भएको फाइनलमा एकपक्षीय खेल बनाउन कप्तान रोहित नेतृत्वको लुम्बिनी लायन्स टिमले सफलता पाएको थियो।

यसपाली संयोगले फाइनलमा नेपाली राष्ट्रिय टिमका कप्तान र उपकप्तानबीचको भिडन्त थियो। नेपाली राष्ट्रिय टिमका कप्तान रोहित पौडेलको नेतृत्वमा रहेको लुम्बिनी लायन्स टिमले उपकप्तान दीपेन्द्रसिंह ऐरीको नेतृत्वमा रहेको सुदूरपश्चिम रोयल्सको टिमलाई ६६ बल बाँकी रहँदै ६ विकेटले पराजित गर्दै उपाधि जितेको थियो।

गत वर्षको उपविजेता सुदूरपश्चिमाञ्चलले यसपाली लिग चरणमा सशक्त खेल प्रदर्शन गर्दै लगातार छ खेल जितेपछि उच्च मनोबलमा देखिएको थियो।

गत वर्षको विजेता जनकपुर बोल्डस टिम लिग चरणै बाहिरिएपछि नयाँ उपाधि जित्ने होडमा सुदूरपश्चिम रहेको थियो। लुम्बिनी प्रदेशलाई समेत ७ विकेटले पराजित गरिसकेकाले आत्तिनुपर्ने स्थिति थिएन तर एनपिएलको फाइनलमा दुई पटक पुग्न सफल सुदूरपश्चिमले टस जितेर ब्याटिङ गर्नु नै घातकसिद्ध हुन पुग्यो। उक्त टिमलाई जित्नैपर्ने दबाब थियो तर ब्याटिङमा संयमता हुन सकेन। लगातार नौ विकेट गुम्नु पीडादायी थियो तर लुम्बिनी भने कुनै दबाबबिना फाइनलमा उत्रेको थियो। लुम्बिनीले प्रत्येक खेलमा सुधार गर्दै विजयीको भागिदार बन्न पुगेको मान्न सकिन्छ।

फाइनल खेललाई प्रतिस्पर्धात्मक भएको दर्शकले देख्न पाएनन्। सुदूरपश्चिमले १०० रन पनि बनाउन नसकी लुम्बिनीलाई ८६ रनको चुनौती दिनु भनेको अत्यन्त कमजोर प्रदर्शन मान्नुपर्छ तर लुम्बिनीले भने ३६ बल बाँकी रहँदै सहजै ६ विकेटले उपाधि हात पार्न पुग्यो। अन्य खेलमा झैं हिजो पनि छक्काको वर्षा भएको थियो तर एकपक्षीय रुपमा। लुम्बिनीका लागि विष्फोटक ब्याट्सम्यान दिनेश अधिकारीले गरेको ४ वटा छक्कासहित बनाएको ४२ रनले टिमलाई छिटो विजय नजिक लगेको थियो। खेलको अवस्था हेर्दा लुम्बिनीलाई छिटो खेल समाप्त गरी ट्रफी उचाल्ने हतार भैरहेको महसुस हुन्थ्यो।

ठकरोडौंको पुरस्कार

एनपिएल क्रिकेटका सहभागी खेलाडीहरुका लागि ठूलो लागतको पुरस्कार पनि प्रमुख आकर्षण बन्दै आइरहेको छ। विभिन्न विधाका खेलाडीको प्रोत्साहनका लागि धेरै पुरस्कारका लागि निजी क्षेत्रले प्रायोजन जुटाएर आयोजकलाई सहयोग गरिरहेको छ। यसपटक पनि एपिएलमा विजेता टिम र उत्कृष्ट खेलाडीलाई करोडौं रुपैयाँ पुरस्कार प्रदान गरियो। विजेता टिम लुम्बिनीले रु एक करोड १० लाख पुरस्कार प्राप्त गरेको थियो। दोस्रो भएको सुदूरपश्चिम टिमले रु ५१ लाख, तेस्रो टोली विराटनगर किङ्ग्सले रु २५ लाख तथा चौथो टोली काठमाडौं गोर्खाजले रु १५ लाख पुरस्कार प्राप्त गरेको थियो।

यसबाहेक खेलाडीले पनि व्यक्तिगत रुपमा पचासौं लाख पुरस्कार पाएका थिए। लुम्बिनीका कप्तान रोहित पौडेलले प्राप्त गरेको मोटरकार, मोटरसाइकलका साथै विराटनगरका सन्दिप लामिछाने, लुम्बिनीका शेर मल्लले मोटरसाइकल पुरस्कार पाएका थिए। अन्य स्वदेशी तथा विदेशी खेलाडीहरुले विभिन्न विधामा नगद पुरस्कार प्राप्त गरेका थिए। खेलाडीलाई उच्च शिक्षा अध्ययनका लागि छात्रवृत्तिसमेत प्रदान गरिएको थियो।

प्रतिस्पर्धात्मक स्तर

यस सिजनको एनपिएलले प्रभाव पारेको महत्वपूर्ण विषय हो प्रतिस्पर्धात्मक स्तर। यसपालि अधिकांश खेल अन्तिम ओभरसम्म रोचक बनेका थिए। सहभागी टिमले अन्तिम समयसम्म गरेको प्रयासले खेलको स्तरलाई प्रतिस्पर्धात्मक बनाएको थियो। स्वदेशी तथा विदेशी खेलाडीको सम्मिश्रण भएको टिमहरुबीच भएको प्रतिस्पर्धाबाट दर्शकहरुले स्तरीय खेल हेर्ने अवसर पाएका थिए। विभिन्न देशबाट आएका अन्तर्राष्ट्रिय खेलाडीहरुको खेलमा प्रभाव देखिनुका साथै घरेलु खेलाडीहरुको प्रयासले प्रतियोगिताको गुणस्तरलाई केही हदसम्म उठाउन सहयोगीको भूमिका खेलेको थियो। यसबाट नेपाली खेलाडीहरुको स्तर तथा आत्मविश्वास विगतको तुलना बढेको महसुस गरिएको छ।

दर्शकहरुको उत्साह

एनपिएलको प्रमुख विशेषता भनेकै दर्शकको उपस्थिति हुन पुग्यो। विगतका वर्षहरुदेखि नै विभिन्न मुलुकमा नेपाली राष्ट्रिय टिमको खेल भएका बेला नेपाली दर्शकहरुको ठूलो सङ्ख्यामा उपस्थितिलाई विश्व क्रिकेट जगतले प्रशंसा गर्दै आइरहको छ। नेपालका विभिन्न जिल्लाबाट दर्शकहरु एनपिएल क्रिकेट हेर्न काठमाडौं आएका थिए। हरेक म्याचमा दर्शकको भव्य उपस्थितिले खेलमा विशेष रौनक ल्याउन सफल भएको थियो। बालबालिकादेखि पाका उमेरका दर्शक खेलमा उपस्थिति हुने गरेको, सहभागी टिमको जर्सी, राष्ट्रिय झण्डा तथा क्लबका झण्डाहरुसहित दर्शकहरुको आगमनले राष्ट्रिय एकताको भावनालाई अझ सुदृढ बनाएको पाइएको छ। टेलिभिजनको प्रत्यक्ष प्रसारण तथा डिजिटल फर्म्याटमार्फत संसारको विभिन्न कुनामा बसेका नेपालीका साथै क्रिकेटप्रेमी विश्वमाझ जोडिन पुग्दा क्रिकेटको प्रभाव अझ विस्तार हुन पुगेको छ।

टिकटको उच्च माग

एनपिएल क्रिकेटका टिकट खेल अगाडि नै सकिनु यो प्रतियोगिताप्रति खेलप्रेमीहरुको अत्यधिक आकर्षण भएको मान्न सकिन्छ। क्रिकेटका खेल हेर्न दर्शकहरु निक्कै आतुर रहेका थिए। कीर्तिपुर रङ्गशालामा दिनहुँजसो भिड देखिन्थ्यो। विभिन्न खेलका बेला अनलाइनमा सम्पूर्ण टिकट बिक्री भई 'सोल्ड आउट' भइसकेको जानकारी आयोजकहरुले दिए पनि खेलका बेला प्याराफिटका रङ्गीन सिटहरु खाली भएको देखिन्थ्यो। यसरी टिकट बिक्री भए पनि सिट खाली भएको स्थिति कसरी उत्पन्न भएको थियो तथा टिकटको कालोबजारी भएको भन्ने जनगुनासोबारे क्यानले छानबिन गर्न जरुरी मानिएको छ। प्रतियोगिताको अन्तिम घडीमा क्यानले एक्कासी टिकटको मूल्य बढाउनु पनि उचित थिएन।

हेलिकप्टर यात्रा

एनपिएलका क्रममा नेपाल आएका विभिन्न अन्तरराष्ट्रिय खेलाडीले नेपालमा गरेको विभिन्न भ्रमणले नेपालको पर्यटन प्रवर्द्धनमा योगदान पुग्ने अपेक्षा गरिएको छ। विराटनगर किङ्ग्स टिमका तर्फबाट खेलेका अन्तरराष्ट्रिय खेलाडीहरुले सेमिफाइनलबाट टिम बाहिरिएपछि हेलिकप्टरबाट सगरमाथा क्षेत्रको भ्रमण गरेका थिए। अतिथि खेलाडी मार्टिन गुप्टिल, फाफ डु प्लेसिस र मर्चेण्ट डे लाङ्गेले नेपालको क्रिकेटका साथै नेपालको प्राकृतिक सौन्दर्यको पनि प्रत्यक्ष अनुभव गरेका छन्। उनीहरुले हिमाली क्षेत्रमा खिचेको फोटोकामाध्यमबाट नेपालको विश्वमा प्रचार भएको छ। अन्य टिमका खेलाडी, अफिसियल तथा अन्य अतिथिहरुले पनि नेपालको प्राकृतिक सौन्दर्यबाट प्रभावित भएको धारणा व्यक्त गरेका छन्।

क्रिकेटप्रेमीका प्रिय

एनपिएल क्रिकेटको फाइनलको दिन क्रिकेट कमेन्टेटर एण्ड्रयु लियोनार्ड नेपाली राष्ट्रिय पोशाक दौरा सुरुवालमा सजिएर कीर्तिपुर रङ्गशालामा बोलिरहेका थिए। अन्य कमेन्टेटरले भने ढाका टोपी लगाएका थिए। केही वर्षदेखि कमेन्टेटर एण्ड्रयुको लोकप्रियता नेपाली क्रिकेटप्रेमीमाझ बढ्दो छ। नेपालको मित्रका रुपमा परिचय बनाएका आयरल्याण्डका पूर्वक्रिकेटर एण्ड्रयु सन् २०१८ मा एभरेष्ट प्रिमियर लिगमा टेलिभिजन कमेन्ट्रीका लागि पहिलोपटक नेपाल आएका थिए। त्यसपछि विभिन्न पटक नेपाल आएका उनले विभिन्न अन्तरराष्ट्रिय प्रतियोगितामा उद्घोषण गर्दा नेपालको क्रिकेटका साथै समग्र नेपालको खुलेर प्रशंसा गर्दै विश्वमा नेपालको प्रचारप्रसारका लागि योगदान गर्दै आएका छन्।

यसपाली कीर्तिपुर रङ्गशालामा खेल हेर्न गएका दर्शकहरुमध्ये केहीले उनकै मुखाकृति झल्कने मुखुण्डोसमेत लगाएर आएको देखिएको थियो। उनी प्रत्यक्ष प्रसारणका क्रममा बोलिरहँदा उनको ठूलो आकारको तस्बिर तथा ब्यानर देखेपछि भावुक हुन पुगेका थिए।

पहिलोपटक क्रिकेट एकेडेमी

गत वर्षको विजेता जनकपुर बोल्टस टिमले यसपाली उचित नतिजा हासिल गर्न नसके पनि क्रिकेट प्रशिक्षणको निरन्तरताका लागि सक्रिय रहने भएको छ। एनपिएल क्रिकेटमा सहभागी आठ टिममध्ये पहिलोपटक जनकपुर बोल्ट्स टिमले जेबी क्रिकेट एकेडेमीको घोषणा गरी क्रिकेट प्रशिक्षण सञ्चालन गर्ने भएको छ। एकेडेमीले मधेस-प्रदेशका स्थानीय खेलाडीलाई प्रशिक्षण दिने लक्ष्य राखेको छ। यसबाट आगामी दिनमा नयाँ प्रतिभाका लागि अवसरको ढोका खुल्न जाने अपेक्षा गरिएको छ।

अन्त्यमा, एनपिएल क्रिकेटको समाप्ति सँगसँगै यस सिजनमा देखिएका चुनौतीलाई भविष्यमा अझ व्यवस्थित बनाउँदै विश्वस्तरीय फ्रेन्चाइज क्रिकेटको बाटोतर्फ अघि बढ्नु जरुरी मानिएको छ। दर्शकहरुको व्यापक समर्थनले यो अब लिग अब नेपालमा मात्र नभई क्षेत्रीय बजारमै पनि प्रतिस्पर्धी हुनसक्ने सङ्केत मिलेको छ। क्यानको अबको महत्वपूर्ण जिम्मेवारी भनेको आर्थिक विश्वसनीयतालाई प्रमुख प्राथमिकता दिनु हो। एनपिएलका आम्दानी तथा खर्चको सम्पूर्ण विवरण सार्वजनिक गरेर पारदर्शिता कायम गर्नु जरुरी देखिएको छ।

यसैगरी, यस प्रतियोगिताका क्रममा उत्कृष्ट खेल प्रदर्शन गरेका प्रतिभाहरुलाई आगामी विश्वकपका लागि छनोट गरिने नेपाली टिममा समावेश गरी राष्ट्रिय टिम अझ बलियो बनाउन अग्रसरता देखाउनुपर्ने आवश्यकता महसुस गरिएको छ। एनपिएलमा राम्रो प्रदर्शन गरेका विनोद भण्डारी, शेर मल्ल, बसिर अहमदलगायतका खेलाडीलाई राष्ट्रिय टिममा समेटन सकिएको खण्डमा आगामी टि-ट्वान्टी विश्वकपमा नेपाललाई फाइदा हुने देखिन्छ। नेपाललाई टेष्ट म्याच खेल्ने राष्ट्रको सूचीमा समावेश गर्न आगामी दिनमा सुधारका प्रयास जारी राख्नुपर्छ।

यसैगरी, एनपिएलको दुई संस्करणको समाप्तिपछि अब आगामी वर्ष तेस्रो संस्करण राजधानी काठमाडौं बाहिर पनि विस्तार गर्न क्यान व्यवस्थापनको सक्रियता अपेक्षित मानिएको छ।

अनसनप्रति ...

अर्थमन्त्री महेश प्रसाद यादवले राजविराजमा हुँदै आएको आन्दोलनबारे अर्थमन्त्री खनाललाई जानकारी गराउँदै ज्ञापनपत्र बुझाएर अर्थमन्त्री खनालको ध्यानाकर्षण समेत गराए। ध्यानाकर्षणपत्र बुझ्दै अर्थमन्त्री खनालले राजविराजमा करदाता सेवा कार्यालय हाललाई यथावतै राख्ने प्रतिवद्धता जनाएको मधेश प्रदेशका अर्थमन्त्री यादवले जानकारी दिए।

डा. भगवती यादव
Dr. Bhagwati Yadav
MBBS, MD Paediatrics (USC)
NMC Reg. No. : 11389
नवजात शिशु तथा बाल रोग विशेषज्ञ

डा. सरोज कुमार साह
Dr. Saroj Kumar Sah
MBBS, MS Orthopaedics (BPKIHS) Dharan
Fellowship in Hand Surgery (CMC Vellore)
NMC Reg. No. : 13288
हाड जोर्नी, नशा तथा बाथ रोग विशेषज्ञ

डा. जयन्ती यादव
Dr. Jayanti Yadav
M.B.B.S. MD (Obstetrician and Gynaecologist)
हाल कार्यरत गजेन्द्र नारायण सिंह अस्पताल राजविराज
NMC Reg No. : 15312
बरिष्ठ स्त्री तथा प्रसुती रोग विशेषज्ञ

सम्पर्क : कृताञ्जली स्वास्थ्य क्लिनिक, राजविराज
Mo. No : 9842830252, 9804605569

निर्वाचनको देशव्यापी माहोल बन्दै, राजनीतिक गतिविधि बढ्यो

काठमाडौँ, २८ मङ्सिर (रासस)। प्रतिनिधिसभाको निर्वाचन आउन अब मात्र ८१ दिन बाँकी छ। निर्वाचन आयोगले निर्वाचनका लागि आवश्यक तयारी गरिरहेको छ। आयोगले प्रत्यक्ष र समानुपातिकतर्फको दल दर्ताको प्रक्रिया सकाइसकेको छ।

सरकारले पनि निर्वाचनका लागि आवश्यक तयारी तथा सहजीकरण गरिसकेको छ। राजनीतिक दलहरूले पनि निर्वाचनका गतिविधि अगाडि बढाएका छन्। मुलुक क्रमशः निर्वाचनको माहोलमा अगाडि बढिरहेको आभास भएको छ। देशव्यापी रूपमा राजनीतिक गतिविधि बढ्न थालेको छ। प्रमुख राजनीतिक दलदेखि नयाँ राजनीतिक दलले पनि देशव्यापी रूपमा निर्वाचन केन्द्रित अभियान सुरु गरिसकेका छन्।

नेपाली कांग्रेसले देशव्यापी रूपमा उम्मेदवार छनोट गरी केन्द्रमा पठाउन थालिसकेको छ। सो दलले प्रत्यक्ष र समानुपातिक दुवै प्रणालीको उम्मेदवार छनोट गरिरहेको छ। प्रतिनिधिसभा सदस्यको उम्मेदवारसँगै राष्ट्रियसभाको उम्मेदवारसमेत कांग्रेसले छनोट गरिरहेको छ। उम्मेदवार छनोटमा अन्य राजनीतिक दलभन्दा कांग्रेस अगाडि देखिएको छ।

नेकपा (एमाले)को शनिबारदेखि ११औँ महाधिवेशन सुरु भएको छ। महाधिवेशनको उद्घाटनसत्रमा सो दलका अध्यक्ष केपी शर्मा ओलीले दबाब र प्रतिशोधको छायाँबाट मुक्त चुनाव हुँदा बहुमत ल्याउने ल्याकत भएको एमाले चुनावबाट भाग्छ ? भन्ने प्रश्न गर्नुभएको छ। उहाँले सरकारले निष्पक्ष र स्वतन्त्र चुनाव हुने वातावरण बनाउनुपर्ने धारणा राख्नुभएको थियो। अध्यक्ष ओलीले निर्वाचनका लागि आवश्यक वातावरण बनाउन र राजनीतिक दलका गतिविधिलाई प्रोत्साहित गर्न आग्रह गर्नुभएको थियो। एमालेले निर्वाचनका लागि आयोगले तय गरेको समयसीमाभित्रै दल दर्तालगायतका गतिविधि सम्पन्न गरिसकेको छ।

यस्तै, विभिन्न कम्युनिस्ट पार्टी एकीकृत भएर बनेको नेपाली कम्युनिष्ट पार्टी (नेकपा)ले सन्देशसभाका नाममा देशव्यापी रूपमा निर्वाचन केन्द्रित गतिविधिलाई तीव्र पारेको छ। सो दलले शनिबार सुर्खेतको वीरेन्द्रनगरमा जनसभाको आयोजना गरेको थियो। धनगढी, दाङ, पोखरा, विराटनगर र जनकपुरमा सन्देशसभा गरिसकेको नेपाली कम्युनिष्ट पार्टीले आगामी पुस ५ गते काठमाडौँमा सन्देशसभा आयोजना गर्दैछ। देशभर नै सन्देशसभा आयोजना गरेर निर्वाचनको पक्षमा उभ्याएको सो दलले तोकिएको मितिमा नै निर्वाचन हुनुपर्ने प्रष्ट मत जाहेर गरेको छ। सो दलका संयोजक पुष्पकमल दाहाल 'प्रचण्ड'ले शनिबार सुर्खेतमा आयोजित सभामा निर्वाचन तोकिएको मितिमा नै सम्पन्न हुनुपर्ने र त्यसका लागि आफ्नो पार्टी क्रियाशील भइसकेको बताउनुभएको थियो।

राष्ट्रिय स्वतन्त्र पार्टीले निर्वाचनका लागि वाचापत्र तयार पार्नेदेखि उम्मेदवार छनोटको प्रक्रिया अगाडि बढाइसकेको छ। समानुपातिकतर्फको उम्मेदवारको आवेदन गरेको सो पार्टीले पनि भेला सभामार्फत निर्वाचन केन्द्रित गतिविधि गरिरहेको छ।

आगामी फागुन २१ गते हुने निर्वाचनका लागि निर्वाचन आयोगले जनसङ्ख्याका आधारमा समानुपातिकतर्फको प्रतिशत निर्धारणको प्रक्रिया अगाडि बढाइसकेको छ। प्रतिनिधिसभा सदस्य निर्वाचन क्षेत्रको व्यवस्थाबमोजिम दलित, आदिवासी, जनजाति, खस आर्य, मधेसी, थारू, मुस्लिम समूहका लागि प्रतिशत निर्धारण गर्न लागिएको हो।

यस्तै, समानुपातिक प्रणालीतर्फ कुल एक सय राजनीतिक दलले भाग लिने भएका छन्। निर्वाचन आयोगले शुक्रबार ती राजनीतिक दल दर्ता भएको र निर्वाचन चिह्नसमेत उपलब्ध गराइसकेको छ। यही मङ्सिर २१, २२ र २३ गते तीन दिनको समयभित्र समानुपातिकतर्फको निर्वाचनमा भाग लिनका लागि आवेदन दिएका राजनीतिक दलमध्ये अन्तिम रूपमा एक सय दल कायम भएका छन्।

सो निर्वाचन प्रणालीतर्फ एक सय दलले आवेदन दिएको भए पनि दुई वा दुईभन्दा बढी दलले एकल निर्वाचन चिह्नमा भाग लिनेगरी आवेदन दिएकाले कुल ९३ वटा निर्वाचन चिह्न कायम गरिएको छ। यस्तै, प्रत्यक्षतर्फ एक सय १४ राजनीतिक दल सहभागी हुँदैछन्। आयोगले निर्वाचन आचारसंहिताको मस्यौदा तयार पारेर आवश्यक सुझाव सङ्कलन गरिरहेको छ। निर्वाचनका लागि नै सरकारको सिफारिसमा राष्ट्रपति रामचन्द्र पौडेलले सेना परिचालनको स्वीकृति दिइसक्नुभएको छ। शान्ति सुरक्षा कायम गर्दै स्वतन्त्र, निष्पक्ष र भयरहित वातावरणमा निर्वाचन सम्पन्न गराउन गृह मन्त्रालयले आवश्यक तयारी गरिसकेको गृहमन्त्री ओमप्रकाश अर्यालले स्पष्ट पारिसक्नुभएको छ।

कोरला सडक आयोजनामा आठ अर्ब खर्च

मुस्ताङ, २८ मङ्सिर (रासस)। यहाँको उत्तरदक्षिण व्यापारिक मार्ग विस्तारित आयोजनाअन्तर्गत कालीगण्डकी करिडोर (बेनी-जोमसोम-कोरला) सडकमा रु आठ अर्ब २० करोड खर्च भएको छ। आव २०८१/८२ सम्म आयोजनाको प्रस्तावित लागत अनुमान रु १० अर्ब ५७ करोड रहेकामा आयोजनाले ८२ प्रतिशत बजेट खर्च गरेको हो।

भारत र चीन जोड्ने राष्ट्रिय गौरवको कोरला सडकअन्तर्गत पर्वतको मालुढुङ्गादेखि नेपाल-चीन कोरलानाकासम्मको दुई सय दुई किलोमिटर सडकको ट्र्याक खुलाइसकिएको छ। विसं २०७३ साल मङ्सिर १२ गते मन्त्रिपरिषद्को निर्णयअनुसार कालीगण्डकी करिडोर (बेनी-जोमसाम-कोरला) सडकलाई छुट्टै आयोजनाका रूपमा स्थापना गरिएको थियो। जसअन्तर्गत आयोजनाले यहाँ २०७३/७४ सालदेखि निरन्तर पर्वत, म्याग्दी र मुस्ताङ खण्डमा दुई सय दुई किलोमिटर सडकको क्रमबद्ध रूपमा सडक स्तरोन्नति गरिरहेको छ। आयोजनाको पछिल्लो संशोधित सम्पन्न अवधि आव २०८२/८३ प्रस्ताव गरिएको छ। तर कोरलानाकासम्मको सडक कालोपत्र गर्नुपर्ने आवश्यकता रहेकाले सम्पन्न अवधि पुनः संशोधन हुने निश्चित छ।

यस कालीगण्डकी करिडोर सडक आयोजनाअन्तर्गत दुई सय दुई किलोमिटर सडकको ट्र्याक खोल्ने, ९७ किलोमिटर सडक ग्राभेल, एक सय पाँच किलोमिटरमा कालोपत्र र १९ वटा पुल निर्माण गर्ने लक्ष्य छ। उक्त लक्ष्यअनुरुप आव २०८१/८२ सम्ममा आयोजनाले दुई सय दुई किलोमिटर सडकको ट्र्याक खोलिसकेको, ९४ किलोमिटर सडक ग्राभेल, ८८ किलोमिटर कालोपत्र र १४ वटा पुल निर्माण सम्पन्न भइसकेको आयोजना प्रमुख तेजस्वी शर्माले जानकारी दिनुभयो।

कोरला सडकका लागि आयोजनामार्फत तीन किलोमिटर ग्राभेल र कागबेनी-छुसाङ १० किमी कालोपत्रसहित २७ किलोमिटर सडकमा कालोपत्र गर्नुपर्ने र बाँकी स्थानमा नयाँ ठेक्का लगाउनुपर्ने छ। यस आयोजनाअन्तर्गत (कागबेनी-कोरला) सडकखण्डसमेत कालोपत्र गर्ने अवस्था रहेमा आयोजनाका कुल लागत अनुमान १५ अर्ब बढी हुनसक्ने आयोजना प्रमुख शर्माको भनाइ छ। जसअन्तर्गत कोरला सडकखण्डको पूरै दुई सय दुई किमी डबल लेनमा सडक स्तरोन्नति गरी कालोपत्र गर्ने र आवश्यक पुल निर्माण गर्ने लक्ष्य रहेको आयोजना प्रमुख शर्माले बताउनुभयो।

कोरला सडकका लागि चालु आव २०८२/८३ मा सडकतर्फ रु ६८ करोड १३ लाख विनियोजन भएको छ। आयोजनाले विनियोजित उक्त बजेटमध्ये प्रथम चौमासिकमा रु २३ करोड ७७ लाख अर्थात् ३४ दशमलव ८८ प्रतिशत बजेट खर्च गरेको छ। यसैगरी रणनीतिक सडक पुल निर्माण तथा पुलपुलेसा संरक्षणका लागि एक करोड ४५ लाख बजेट विनियोजन गरिएको छ। यस शीर्षकमा चालु वर्षको पहिलो चौमासिकसम्म कुनै वित्तिय भुक्तानी नभएको आयोजनाले जनाएको छ।

त्यसैगरी, गत आवमा यस आयोजनाका लागि सुरुआती पुँजीगतर्फ ९२ करोड ४५ लाख विनियोजन भएको थियो। उक्त बजेट संशोधन भई रु ९३ करोड ८० लाख बजेट कायम भएको थियो। गत वर्ष कोरला सडकको वित्तिय प्रगति ९९ करोड ९६ लाख भएको थियोभने भौतिक प्रगति शतप्रतिशत भएको आयोजना प्रमुख शर्माको भनाइ छ।

आयोजना अनुसार गतवर्ष १० किलोमिटर ग्राभेल सडक, ३० किलोमिटर कालोपत्र, एक सडक मर्मत तथा स्तरोन्नति र छवटा पक्की पुल सम्पन्न भएका आयोजना प्रमुख शर्माले उल्लेख गर्नुभयो। राष्ट्रिय गौरवको कोरला सडकका लागि आव २०७३/७४ मा रु ४५ करोड ९३ लाख, आव २०७४/७५ मा एक अर्ब ५१ करोड २८ लाख, आव २०७५/७६ मा रु एक अर्ब ३१ करोड, आव २०७६/७७ मा रु ९० करोड २५ लाख, आव २०७७/७८ मा रु ९३ करोड ४९ लाख, आव २०७८/७९ मा रु ८४ करोड ८६ लाख, आव २०७९/८० मा रु ५७ करोड एक लाख, आव २०८०/८१ मा ७२ करोड ७८ लाख र आव २०८१/८२ मा रु ९३ करोड ७७ लाख बजेट खर्च भएको आयोजनाको तथ्याङ्कमा उल्लेख छ।

कोरला सडकअन्तर्गत मालढुङ्गा बेनी सडकखण्डमा दुई सय मिटर सडकमा पहिरो रोकथाम गर्नुपर्ने, मालढुङ्गा बेनी खण्डको नौ सय मिटर बेनीबजार क्षेत्रमा विवादको कारण सडक निर्माणमा बाधा पुगेको र त्यहाँ विवाद समाधान गरी सडक एलाइमेन्ट परिवर्तन गरी नयाँ ठेक्का खुल्नुपर्ने आवश्यकता रहेको आयोजनाले जनाएको छ। बेनीदेखि तातोपानी खण्डको चार किलोमिटर दूरीमा पहिरो रोकथामका लागि आवश्यक सडक स्थिरीकरण गरी दायाँ फुटपाथको कार्य गर्नुपर्ने देखिन्छ। यसैगरी म्याग्दीको तातोपानीदेखि जोमसोम खण्डको २.५ किलोमिटर क्षेत्रमा पहिरो रोकथामका लागि आवश्यक सडक स्थिरीकरण गर्दै दाया फुटपाथको काम गर्नुपर्ने चुनौती रहेको छ।

बेनीदेखि जोमसोमसम्मको टुकुचे, भुरुङखोला र बोक्सी खोलामा दुईवटा गरी चार वटा थप पुल निर्माण गर्नुपर्नेछ। यहाँको जोमसोम-कोरला सडकअन्तर्गत छुसाङदेखि घमीसम्म ४० किलोमिटरको वातावरण प्रभाव मूल्याङ्कन इआइए तथा डिपिआर भइसकेको र त्यसका लागि कालोपत्र गर्न रु दुई अर्ब चार करोड लागतमा बहुवर्षीय ठेक्का लगाउनुपर्ने देखिएको छ। घमीदखि कोरला ५० किलोमिटर सडकको इआइए र सडक डिपिआर भइसकेकाले रु तीन अर्ब लागतको बहुवर्षीय ठेक्का व्यवस्थापन गर्नुपर्ने आयोजनाले जनाएको छ।

डुबेर ...

२०८०/८१ मा २ सय ४ तथा २०८१/८२ मा २ सय ९५ जनाको डुबेर मृत्यु भएको छ।

सप्तरीको तिलाठी कोइलाडी गाउँपालिकाका विपद् व्यवस्थापन अधिकृत राजेश कुमार झाका अनुसार मधेश प्रदेशका अधिकांश पुरुषहरु वैदेशिक रोजगारमा रहेको र आमाबाट मात्रै बालबालिकाको हेरचाहमा कमि हुँदै आएकाले यस्तो भयावह तथ्याङ्क देखिएको बताउछन्। उनले पोखरी धनी र अभिभावकको लापरवाहीका कारण पनि डुबेर मृत्यु हुनेको संख्या बढ्दै गएको उल्लेख गरे।

उनले पोखरीमा डिल नहुनु, पोखरी र खाल्डा खुल्डी घेरबार नगर्नु र अव्यवस्थित रुपमा पोखरी खन्नु तथा विकासिय कामका लागि जताततै माटो निकालेर खाल्डो खनी छोड्नुले पनि यस्तो जोखिम बढाएको धारणा राखे।

बर्षायाम आउनु अघि नै पालिका भित्रका खाल्डा पुर्ने वा त्यसलाई घेराबेरा गरिदिने काम गरे यस्ता घट्ना न्युनिकरण हुने उनले विश्वास व्यक्त गर्दै बर्षायाम आउनु अघि वडाहरुमा वृत्तचित्र सहितको जनचेतना अभियान चलाउन सुझाव समेत दिए।

विश्व समाचार

सुडानमा शान्ति सेनाको शिविरमाथि आक्रमण, संयुक्त राष्ट्रसंघ प्रमुखद्वारा कडा निन्दा

संयुक्त राष्ट्रसङ्घ, २८ मङ्सिर (रासस/सिन्ह्वा)।

संयुक्त राष्ट्रसङ्घका महासचिव एन्टोनियो गुटेरेसले शनिबार सुडानको काडुग्लीमा रहेको संयुक्त राष्ट्रसङ्घीय शान्ति सेनाको सामग्री भण्डारण आधार शिविरमाथि भएको मानवविहीन विमान आक्रमणको कडा निन्दा गर्नुभएको छ।

महासचिवले जारी गरेको विज्ञप्तिमा उक्त आक्रमणका कारण छ जना शान्ति सैनिकको मृत्यु हुनुका साथै आठ जना घाइते भएको जनाइएको छ। मृतक र घाइते सबै एबिएई क्षेत्रका लागि खटाइएको संयुक्त राष्ट्रसङ्घीय अन्तरिम सुरक्षा बलअन्तर्गत कार्यरत बङ्गलादेशी शान्ति सैनिक हुन्।

महासचिव गुटेरेसले बङ्गलादेश सरकार र जनताप्रति तथा ज्यान गुमाएका शान्ति सैनिकका परिवारप्रति गहिरो समवेदना व्यक्त गर्दै घाइतेहरूको शीघ्र स्वास्थ्यलाभको कामना गर्नुभएको छ।

उहाँले संयुक्त राष्ट्रसङ्घका शान्ति सैनिकलाई लक्षित गरी गरिने कुनै पनि आक्रमण अन्तर्राष्ट्रिय कानुनअनुसार गम्भीर अपराध हुन सक्ने उल्लेख गर्दै द्वन्द्वमा संलग्न सबै पक्षलाई संयुक्त राष्ट्रसङ्घीय कर्मचारी र सर्वसाधारण नागरिकको सुरक्षा सुनिश्चित गर्न आग्रह गर्नुभएको छ। साथै, यस घटनामा दोषीलाई उत्तरदायी बनाइनुपर्नेमा उनले जोड दिनुभएको छ।

महासचिवले सुडानमा जारी द्वन्द्व अन्त्य गर्न तत्काल युद्धविराम, वार्ता पुनः प्रारम्भ र सुडानी स्वामित्वमा आधारित समावेशी राजनीतिक प्रक्रिया अघि बढाउन सबै पक्षलाई पुनः आह्वान गरेका छन्।

यसबीच, सुडानी सशस्त्र सेनाले उक्त आक्रमण अर्धसैनिक द्रुत समर्थन बलले गरेको आरोप लगाएको भए पनि ती बलले आरोप अस्वीकार गरेका छन्।

जापानका किशोर युवामाझ औषधि प्रयोग बढ्दै, महिला विद्यार्थी बढी प्रभावित

टोकियो, २८ मङ्सिर (रासस/सिन्ह्वा)।

जापानका हाईस्कुल विद्यार्थीमध्ये करिब १० प्रतिशतले चिकित्सकको सल्लाहविना सेवन हुने औषधि पछिल्लो वर्षमा बारम्बार प्रयोग गरेको बताएका छन्।

स्वास्थ्य मन्त्रालयको अनुसन्धान टोलीद्वारा सन् २०२४ आर्थिक वर्षमा गरिएको सर्वेक्षण अनुसार, दुरुपयोग अनुभव भएका विद्यार्थीमध्ये ४.६ प्रतिशतले दैनिक औषधि प्रयोग गरेको र ६.३ प्रतिशतले हप्तामा केहीपटक प्रयोग गरेको देखिएको छ। यी दुवै समूह मिलेर करिब १० प्रतिशत हुन्छ।

अनुसन्धान टोलीले विद्यार्थीहरूलाई सोधेको थियो कि पछिल्लो वर्षमा 'मूड बदल्न वा उत्तेजना पाउन' औषधि निर्धारित मात्राभन्दा बढी वा बारम्बार प्रयोग गरेका थिए कि छैनन्।

सर्वेक्षणअनुसार, सबै हाईस्कुल विद्यार्थीमा औषधि दुरुपयोगको दर करिब १.४ प्रतिशत, अर्थात् ७० मध्ये १ जना रहेको देखिएको छ। लिङ्ग अनुसार हेर्दा पुरुषमा ०.९ प्रतिशत र महिलामा १.७ प्रतिशत रहेको छ।

यस सर्वेक्षणमा पहिलोपटक औषधि दुरुपयोगको आवृत्ति पनि मूल्याङ्कन गरिएको छ। सेप्टेम्बर २०२४ देखि फेब्रुअरी सन् २०२५ सम्म ५१ हजार विद्यार्थीले उत्तर दिएका थिए। यसले युवामाझ 'गैर-प्रिस्क्रिप्सन औषधि', विशेषगरी दुखाइ कम गर्ने औषधिको अत्यधिक प्रयोगबारे बढ्दो चिन्ता देखाएको छ।

स्वास्थ्य मन्त्रालयले प्रत्येक तीन वर्षमा हाईस्कुल विद्यार्थीबीच मदिरा सेवन, धूम्रपान र औषधि दुरुपयोग सम्बन्धी राष्ट्रिय सर्वेक्षण गर्दै आएको छ। सन् २०२१ को सर्वेक्षणमा हाईस्कुल विद्यार्थीमध्ये १.६ प्रतिशतले गैर-प्रिस्क्रिप्सन औषधि दुरुपयोग गरेको पाइएको थियो, जुन करिब ६० मध्ये एक जना हुन्छ।

गाजामा हमासका हतियार प्रमुखलाई मारेको इजरायलको दाबी

जेरुसलेम, २८ मङ्सिर (रासस/एएफपी)।

इजरायलले गाजा पट्टीमा शनिबार भएको आक्रमणमा हमासको सैन्य शाखाको हतियार उत्पादन प्रमुखको हत्या गरेको बताएको छ।

गाजा शहरको दक्षिणपश्चिममा रहेको तेल अल-हवा जिल्लामा इजरायलले गरेको आक्रमणमा परी पाँच व्यक्तिको मृत्यु भएको नागरिक सुरक्षा निकाय र प्यालेस्टिनी क्षेत्रका स्वास्थ्य स्रोतले एएफपीलाई जानकारी दिएका छन्।

सेनाले उक्त क्षेत्रमा एउटा मात्र आक्रमण भएको र त्यसमा हमासका उच्च नेता राद साद मारिएको जनाएको एएफपीसँग बताएको छ।

इजरायली प्रधानमन्त्री बेन्जामिन नेतान्याहु र रक्षामन्त्री इजरायली काट्जले एक संयुक्त वक्तव्यमा भनेका छन्, "गाजा पट्टीको 'एलो जोन'मा हमासले विस्फोटक पदार्थ विस्फोट गरी आक्रमण गर्दा इजरायली भएको छ। आक्रमणपछिको प्रतिकारमा 'आतङ्कवादी समूह' हमासका नेता राद सादको मृत्यु भएको छ।"

गाजामा इजरायल र हमासबीच अमेरिकी मध्यस्थतामा भएको युद्धविराम अन्तर्गत इजरायली सेना तथाकथित 'एलो लाइन' पछाडिको स्थानमा फर्किएको छ, यद्यपि उनीहरूले अझै पनि आधाभन्दा बढी भूभाग नियन्त्रणमा राखेका छन्।

नेतन्याहू र काट्जले सादलाई सन् २०२३ अक्टोबर ७ मा इजरायलमाथि भएको आक्रमणको 'योजनाकाहरू मध्ये एक' को रूपमा वर्णन गरेको छ।

इजरायली सेनाका अनुसार साद हमासको सैन्य शाखाको हतियार उत्पादन मुख्यालयका प्रमुख थिए जसले समूहको 'सैन्य बल निर्माण' को नेतृत्व गरेका थिए। पारिवारिक स्रोतले उनको निधनको पुष्टि गर्दै आइतबार अन्त्येष्टि गरिने जनाएको छ।

हरवा चरवा सदाले ४६ बर्षमा पाए नागरिकता

दैनिक समाचारदाता
राजविराज, २८ मंसिर ।

सप्तरीको रुपनी गाउँपालिका २ लौवापारका हरवा चरवा बिलट सदाले ४६ बर्षको उमेरमा नागरिकता पाएका छन् ।

वि.सं. २०३६ सालमा जन्मेका सदाले ४६ वर्षको उमेरमा जिल्ला प्रशासन कार्यालय सप्तरीबाट बंशज नागरिकता पाएका हुन् ।

साहुमहाजनमा हरवा चरवाको रुपमा काम गर्दै आएका सदाले नागरिकता पाउने आश मारिसकेको अवस्थामा द फ्रिडम फन्डको सहयोमा श्रीपुर्राज सामुदायिक विकास केन्द्र सप्तरीमार्फत सञ्चालित हरवा चरवा सशक्तिकरण कार्यक्रम सञ्चालन भएपछि भएको निरन्तरको प्रयास र पहलामा नागरिकता पाएकोमा असाध्यै खुसी भएको उनले बताए ।

नागरिकता नहुदाँ राज्यको हरेक सेवा सुबिधा पाउनबाट बञ्चित भएका सदाले नागरिकता नहुदाँ श्रीमति र छोराहरुको समेत नागरिकता बन्न नसकेको बताए । “बल्ल आफ्नो नागरिकता बन्यो, अब श्रीमति र छोराहरुको पनि नागरिकता बनाउने छु ।” उनले भने ।

गाउँमा दलितका लागि आउने सेवा सुबिधा पाउन नसकेपछि बल्ल नागरिकता महत्व बुझ्नु भएका सदा नागरिकता बनाउन धुप्रै ठाउँमा गुहारेको दुखेसो सुनाए । “पहिला पहिला नागरिकताको बिषयमा राम्ररी बुझेको थिएन्,”, सदाले भने,“ गाउँमा बिभिन्न संघसंस्थाहरुले दलित परिवारका लागि राहत लगायतका सेवा सुबिधा लिएर गाउँमा आउथ्यो, तर आफुसँग नागरिकता नहुँदा ती सेवा सुबिधाबाट बञ्चित हुनुपरेको थियो ।” अनि बल्ल नागरिकता बनाउने चेतना आफुमा आएको सदाको कथन छ ।

नागरिकता बनाई दिन नेतादेखि बिभिन्न संघ संस्थाका अगुवाहरुलाई गुहारेको तर नागरिकता बन्न नसकेको बिगत सम्झँदै उनले भने, ‘‘तर गाउँमा श्रीपुर्राज सामुदायिक विकास केन्द्र मार्फत हरवा चरवा सशक्तिकरण कार्यक्रम सञ्चालन भएपछि ती कार्यक्रमका सहजकर्ता दिदीले मेरो नागरिकताका लागि वडाअध्यक्षदेखि जिल्ला प्रशासन कार्यालय सम्म पहल गरिदिएपछि बल्ल नागरिकता पाएँ ।” अहिले नागरिकता पाएपछि आफु नेपाली भएको गर्व महसूस भइरहेको छ, उनले भने ।

निर्वाचनको समयमा आफ्नै वडाका धेरै व्यक्तिले जनप्रतिनिधि छनौट गर्न मत दिईरहदाँ टुलुटुल हेरिरहने सदाले नागरिकता पाएसँगै जिल्ला निर्वाचन कार्यालयमा पुगेर मतदाता परिचय पत्रका लागि फोटो समेत खिचाएको सुनाए । अब आउँदो चुनावमा आफू पनि योग्य जनप्रनिनिधिको पक्षमा मतदान गर्ने सदाको भनाई छ ।

आफु अशिक्षित भएकोमा त्यति पश्चातापमा नरहेका सदालाई नागरिकताको अभावमा जन्मदर्त्ता बनाउन नसकेको र दुई छोरालाई पढाउन नसकेकोमा ठुलो पश्चाताप लागेको छ ।

गरिबी र अशिक्षाले पिल्सिएको सदायको परिवारमा नागरिकतासगै बेग्लै खुशी आएको लौवापारका स्थानीय संजीव यादवले भने । “यो भन्दा पहिला सदाको परिवार यस्तो खुसी देखिएको थिएन्,”, यादवले भने,“ अहिले सदासँगै उनको परिवारमा ठुलै उत्साह र सुसीयाली आएको हामीलाई आभाष भईरहेको छ ।” नागरिकतासँगै सदा परिवारको अन्य बाटोहरु समेत खुलेको यादवको कथन छ ।

‘‘नागरिकता प्रमाणपत्रका लागि सदासँग थुप्रै आधार र प्रमाणहरु हुदाँ हुँदै नागरिकता बन्न सकेको थिएन्” श्रीपुर्राज सामुदायिक विकास केन्द्रका सहजकर्ता पुनम चौधरीले भने,‘‘त्यही आधार र प्रमाणको आधारमा वडाअध्यक्ष र जिल्ला प्रशासन कार्यालयमा पहल गरेपछि सदाले नागरिकता पाएको छ ।” सबै कागजात हेर्दा नागरिकता पाउने आधार देखिएपछि पहल गरेर सदालाई नागरिकता दिलाउन सफल भएको चौधरीको कथन छ ।

डेङ्गीको सङ्क्रमण घट्दो क्रममा

चितवन, २८ मङ्सिर (रासस) ।

जाडो समय सुरु भएसँगै जिल्लाका अस्पतालमा आएका बिरामीमा डेङ्गी र स्क्रब टाइफसको सङ्क्रमण घट्दो क्रममा रहेको छ। गत वर्षको तुलनामा मङ्सिरमा दुवै रोगको सङ्क्रमण घटेको पाइएको छ ।

जनस्वास्थ्य कार्यालयका अनुसार गत आर्थिक वर्षमा मङ्सिरमा ११३ जनामा डेंङ्गी देखिएकामा यस वर्ष १२ जनामा यो रोगको सङ्क्रमण भेटिएको छ । कार्यालयका प्रमुख निर्मल घिमिरेका अनुसार यस आवमा पाँच हजार ९२३ जनाको नमुना परीक्षण गरिएकामा अहिलेसम्म १७४ जनामा डेङ्गीको सङ्क्रमण देखिएको हो ।

गत आवको मङ्सिरसम्ममा एक हजार ४६३ जनामा यो रोगको सङ्क्रमण देखिएको थियो । गत आवभर १७ हजार ३५३ जनाको परीक्षण गर्दा एक जनाको मृत्यु भएको थियो ।

जिल्लामा गत वर्ष साउनमा १६०, भदौमा ३४९, असोजमा ४८७, कात्तिकमा ३३४ र मङ्सिरमा ११३ जनामा डेङ्गीको सङ्क्रमण देखिएको उहाँले जानकारी दिनुभयो । उहाँका अनुसार यसवर्ष साउनमा ४२ जना, भदौमा ४४ जना, असोजमा २९ जना, कात्तिकमा ४७ जना र मङ्सिरमा १२ जनामा डेङ्गीको सङ्क्रमण देखिएको छ ।

गत वर्षको तुलनामा यो वर्ष चितवनमा डेङ्गीको सङ्क्रमण कम पाइएको उहाँले बताउनुभयो । उहाँले भन्नुभयो, “पुस लागेसँगै यो रोगको सङ्क्रमण घट्दै जान्छ ।”

यो रोग बढीमात्रामा सहरी क्षेत्रमा देखिएको उहाँले जानकारी दिनुभयो । एडिस जातको पोथी लामखुट्टेको टोकाइबाट यो रोग सर्छ । डेङ्गी प्रजाति कुन हो र कसरी यसको विकास भएको छ भन्ने अध्ययन गर्न आवश्यक रहेको उहाँले बताउनुभयो ।

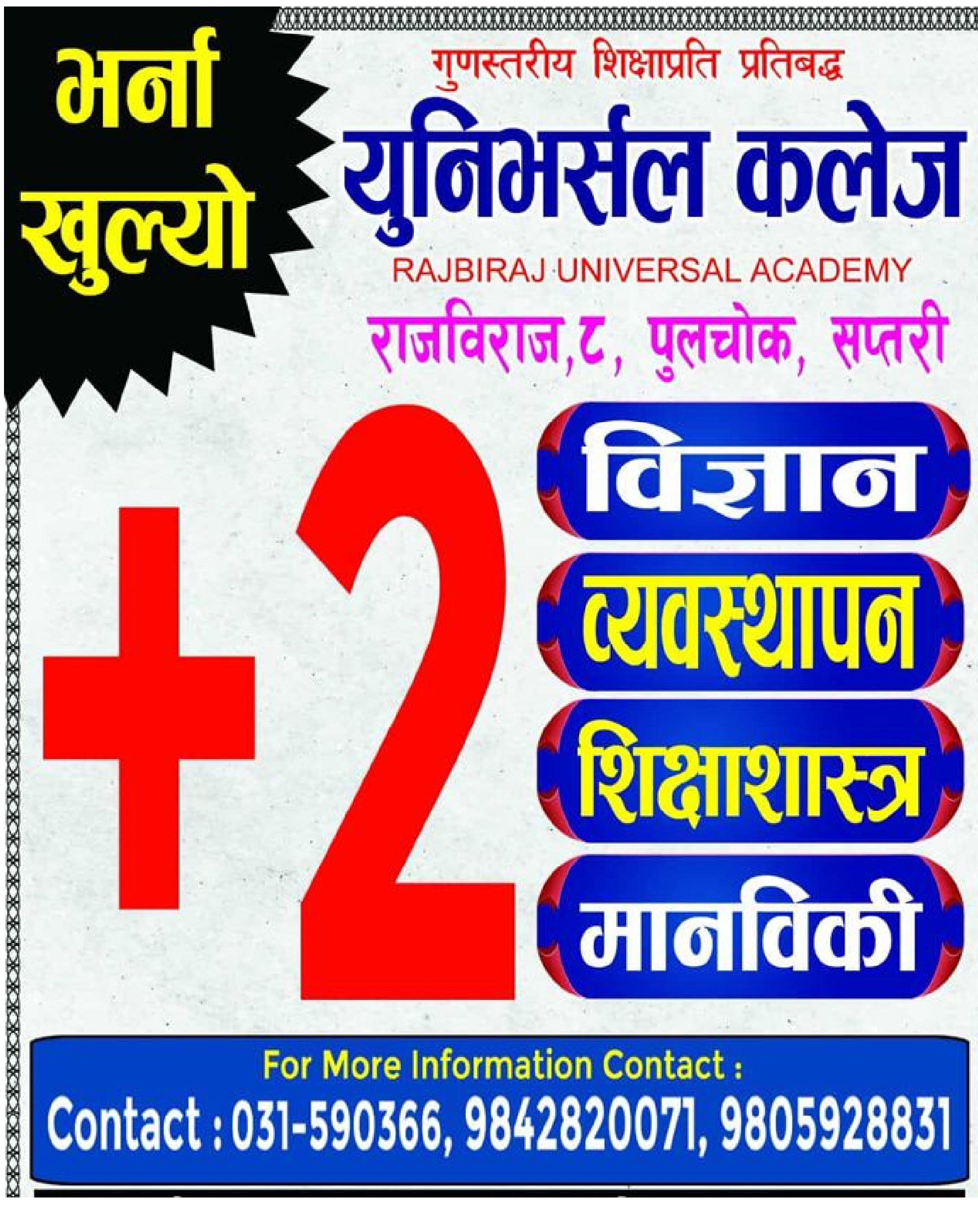

सपाद्वारा उम्मेदवारको नाम सिफारिस गर्न सर्कुलर

काठमाडौँ, २८ मङ्सिर (रासस) ।

जनता समाजवादी पार्टी, (जसपा) नेपालले आसन्न प्रतिनिधिसभा सदस्य निर्वाचनका लागि उम्मेदवारको नाम सिफारिस गर्न मातहत समितिमा सर्कुलर जारी गरेको छ ।

संसदीय निर्वाचन क्षेत्र समन्वय समितिले आउँदो पुस १० गतेभित्र जिल्ला समितिमा र जिल्ला समितिले आवश्यक निर्णयका साथ पुस १५ गतेभित्र प्रदेश समितिमा उम्मेदवारको नाम पठाइसक्नुपर्ने तथा पार्टी प्रदेश समितिले जिल्ला समितिबाट प्राप्त नामावलीउपर निर्णय गरी पुस २० गतेभित्र प्रत्येक निर्वाचन क्षेत्रबाट कम्तीमा तीन जनासम्म हुनेगरी अनिवार्य रुपले सम्भावित उम्मेदवारको नामावली पठाइसक्न मातहत समितिलाई सर्कुलर जारी गरिएको सो पार्टीका प्रचारप्रसार तथा प्रकाशन विभाग प्रमुख पूर्ण बस्नेतले जानकारी दिनुभयो ।

उहाँका अनुसार केन्द्रीय कार्यालय वा पार्टी अध्यक्ष उपेन्द्र यादव संयोजकत्वको सङ्घीय संसदीय बोर्डमा उम्मेदवारको नामावली पठाउन सर्कुलर जारी गरिएको हो ।

समानुपातिकतर्फ प्रत्येक जिल्लाबाट जिल्ला समितिले कम्तीमा तीन जना पुरूष र तीन महिला जातीय कलस्टरअनुसार समावेशी हुनेगरी प्रदेश समितिमा आउँदो पुस १ गतेभित्र पठाउने र प्रदेश समितिले उक्त नामावली माथि छलफल गरी आफ्नो रायसहित उम्मेदवारको नाम सिफारिस गरी पुस ५ गतेभित्र केन्द्रीय कार्यालय वा संसदीय बोर्डमा बुझाइसक्नुपर्ने जनाइएको छ ।

कुनै कारणबस तोकिएको निर्धारित समयभित्र प्रतिनिधिसभा निर्वाचनका लागि प्रत्यक्ष/समानुपातिकतर्फका उम्मेदवारको नाम केन्द्रीय कार्यालय वा सङ्घीय संसदीय बोर्डलाई प्राप्त नभएमा वा हुन नसकेमा संसदीय बोर्डले नै उम्मेदवारको मनोनयन गरी कार्यान्वयन गर्नसक्ने सर्कुलर जारी भएको बस्नेतले बताउनुभयो ।

उहाँले भन्नुभयो, “पार्टी विधानको धारा-११७ उपधारा (३) बमोजिम योग्यता पूरा गरेका कुनै पनि सङ्गठित पार्टी सदस्यले प्रत्यक्षतर्फ वा समानुपातिकतर्फ उम्मेदवार हुन चाहेमा सोझै केन्द्रीय कार्यालय वा सङ्घीय संसदीय बोर्डमा उम्मेदवार हुन आवेदन दिन सक्नेछ । यसरी आएका आवेदनउपर सङ्घीय संसदीय बोर्डले सम्बन्धित जिल्ला र प्रदेश समितिसँग राय परामर्श गरी आवश्यक निर्णय लिन सक्नेछ ।”

सङ्घीय संसदीय बोर्डमा नाम पठाउँदा निर्वाचन क्षेत्र समन्वय समिति, जिल्ला समिति र प्रदेश समितिले गरेका निर्णय बैठकको निर्णय पुस्तिकाको प्रतिलिपिसमेत संलग्न गरी पठाउनुपर्ने तथा उम्मेदवारको अन्तिम निर्णय सङ्घीय संसदीय बोर्डले नै गर्ने सो पार्टीले जनाएको छ ।

एचआईभी/एड्स रोगबाट बचौं र बचाऔं ।

- असुरक्षित यौन सम्पर्कबाट जोगिऔं,
- यौन सम्पर्क गर्दा कण्डम प्रयोग गरौं,
- विपाणुरहित रगत तथा सुई प्रयोग गरौं,
- लागु औषधको दुर्व्यसन वा कुलतबाट टाढा रहौं,
- समय–समयमा एचआईभी/एड्सलगायतको परीक्षण गरौं,
- एड्स संक्रमित व्यक्तिलाई सम्मान र माया गरौं,
- एड्स असुरक्षित यौन सम्पर्क वा विपाणुयुक्त सुईको कारणले सर्ने रोग हो,
- यौन रोगका कुनै लक्षण देखिए उपचार तथा परामर्शका लागि चिकित्सकसंग सम्पर्क गरौं।

सावधानी अपनाऔं, स्वस्थ रहौं।

नेपाल सरकार
विज्ञापन बोर्ड

प्रकाशक : नवीनकुमार गुप्ता (९८५२८२०५८४, ९८०३२८३११५), **सम्पादक** : अनिलकुमार अनल (९८४२८३४९१७), **सहसम्पादक** : दीपककुमार गुप्ता (९८४१५१३२९९), **लेआउट** : संजय शंखर,
मुद्रण : न्यू नवीन प्रेस, राजविराज, फोन : ०३१-५३०७६८ (कार्यालय), **इमेल** : *rajbirajdainik@gmail.com*, **वेवसाइट** : *rajbirajdainik.com.np*